

Priopćenje za medije

Međunarodno / Austrija / Gospodarstvo / Trgovina / Trgovački centar

Salzburg, 13. travnja 2023.

Bilanca 2022.: ugodan razvoj prodaje trgovaca i broja posjetitelja

Promet u SES- trgovačkim centrima prvi puta premašili 3 milijarde Eura

- Preko 100 milijuna posjetitelja:ica
- 3,1 milijarde Eura bruto prodajnog prometa zakupnika
- Prometi centara u Austriji: preko 2 milijarde Eura
- Preko 30.000 m² dodatnih fotonaponskih sustava planirano za 2023.
- Izgradnja hotela u Lienzu potpuno prema planu

U 2022. SES trgovački centri bili su posebno popularni među ljudima, stacionarna trgovina ponovno je dobila uporište: Bruto prodaja 1800 trgovina na 30 lokacija SES Spar European Shopping Centers u Austriji, Sloveniji, Italiji, Mađarskoj, Hrvatskoj i Češkoj nastavila je rasti u prethodnoj godini: S porastom prodaje od 18,5 posto i 3,1 milijardi Eura u odnosu na 2021. ostvarili su rekordan razvoj od osnutka SES-a 2007. godine. Sve u svemu, centri na glavnem tržištu, u Austriji nadmašili su razinu prodaje iz 2019. i razvili su se bolje od industrije*. S porastom posjetitelja od 17,6 posto na ukupno preko 100 milijuna ljudi gotovo je dosegnuta pretpandemijska razina. U 2022. SES je uložio u brojne održive mjere kao što su fotonaponski sustavi velikih razmjera, proširenje e-punionica na 175 punionica i opsežne LED pretvorbe.

Kao vodeći austrijski upravitelj trgovačkih centara, SES upravlja s ukupno 30 velikih trgovačkih centara u šest zemalja: uključujući 27 trgovačkih centara, dva *retail parka* i 1 upravljaniu trgovačku ulicu s ukupno 830.000 kvadratnih metara iznajmljenog prostora na tržištima Austrije, Slovenije, Hrvatske, Sjeverne Italije te Mađarske i Češke.

Dok je do ljeta učestalost posjetitelja još uvijek bila u prosjeku 20 posto niža od prethodne godine, SES od rujna bilježi posebno pozitivan trend frekvencije i prodaje u svim trgovačkim centrima u šest zemalja.

*Izvor Statistik Austria: 8,1 % nominalnog porasta prometa maloprodaje u Austriji (bez Kfz) 2022

Marcus Wild: „Partnerstvo kao temelj uspjeha“

Marcus Wild, SPAR-upravni odbor za nekretnine i SES predsjednik nadzornog odbora: „Godina 2022. bila je ekonomski izazovna - Covid, rat, energetska kriza - a ipak je stacionarna maloprodaja u SES trgovačkim centrima bila pobjednik. Ne ostati online, već sresti ljudi u pulsirajućim centrima SES-a je bilo popularno. SES-ovo partnerstvo trgovaca, ugostitelja i menadžmenta centara ponovno je ovo savršeno omogućilo. Zbog toga su trgovci SES ocijenili najboljim te je ponovno bio broj 1 u 2022.“

Christoph Andexlinger, CEO SES Spar European Shopping Centers:

„Iznadprosječni razvoj u našim trgovačkim centrima pripisujemo dvama čimbenicima: Zajedno s našim shop partnerima, nastaviti ćemo se fokusirati na naše kupce u 2022. Osim doživljajnog karaktera, još smo više cijenili ponudu usluga u našim shopping destinacijama. Istodobno, ulazeći u izgradnju na našim lokacijama, a posebnu važnost dajemo mjerama koje značajno promiču održivost – posebice energetsku učinkovitost. Objekti su od posebne važnosti za naše posjetitelje.“

SES: Lider na austrijskom tržištu

Na glavnom tržištu Austrije promet prodaje zakupnika porastao je za 17,5 posto u prethodnoj godini i za 5 posto u 2019. godini. S više od 2 milijarde Eura, gotovo dvije trećine ukupne prodaje ostvaruje se u austrijskim SES centrima. Ukupno su svi trgovački centri u Austriji uspjeli nadmašiti prodaju u 2019. SES ovdje upravlja sa 16 trgovačkih centara, 1 retail parkom i 1 upravljanom trgovačkom ulicom.

Top-Centri u Austriji: SES trgovački centri s najvišim porastom prometa 2022. u odnosu na 2021. bili su FISCHAPARK Wiener Neustadt (+25 %), EUROPARK Salzburg (+22%), ATRIO Villach (+20%), SILLPARK Innsbruck (+19%) i ZIMBAPARK Bludenz-Bürs (+18%).

WEBERZEILE Ried, Q19 Wien, FISCHAPARK Wiener Neustadt, MARIANDL Krems i VARENA Vöcklabruck postigli su najbolje vrijednosti od svog osnutka u pogledu frekvencija posjetitelja i prodaje zakupnika.

EUROPARK Salzburg je sa 353 milijuna Eura prometa i preko 10 milijuna kupaca i u 2022. nedvojbeno najjači centar prema posjećenosti i prometu u cijeloj SES grupi.

SES u Sloveniji

Osim u Austriji, SES je također vodeći na tržištu velikih trgovačkih centara u Sloveniji. Pet SES trgovačkih centara u zemlji ostvarilo je promet od preko 660 milijuna Eura u 2022. godini i povećanje prodaje od preko 20 posto u usporedbi s 2021. godinom. Više od 23 milijuna ljudi posjetilo je SES trgovačke centre u Sloveniji. U 2022. multifunkcionalni trgovački centar ALEJA nominiran je kao finalist međunarodne nagrade ECSP Design and Development Awards koja će se dodjeliti u Miljanu u svibnju 2023. Centar je uspio imati otvorenje 2020. unatoč nepovoljnim pandemijskim okolnostima.

SES u Mađarskoj: S dvije lokacije u Mađarskoj - S-PARK, koji je otvoren 2021. kao moderan specijalizirani trgovački park u gradu Kaposváru, i trgovački centar KORZÓ u blizini granice s Ukrajinom - SES je uspio postići povećanje prodaje od plus 30 posto (u odnosu na 2021.) prošle godine. Ove dvije lokacije imaju ukupno oko 4 milijuna posjetitelja godišnje.

SES u Italiji, Hrvatskoj i Češkoj: Prodaja u tri sjevernotalijanska trgovačka centra SES porasla je za 8,9 posto u prethodnoj godini. U Hrvatskoj je KING CROSS Zagreb povećao prodaju za +4,3 posto, a češki EUROPARK Prag za +6,4 posto u odnosu na 2021. godinu.

Prodani shopping vaučeri vrijedni 46 milijuna eura

Prodaja SES bonova "Der ZEHNER" u Austriji i "Desetak", koji se mogu iskoristiti u svim centrima, ostala je stabilna na visokoj razini u 2022. Godini. Ukupna vrijednost prodanih vaučera iznosi 46 milijuna eura. Prodaja usluga za posjetitelje u centrima porasla je za 5,1 posto. Prodaja pravnim osobama ponovno se normalizirala nakon ekspanzije u posljednje dvije godine, nakon što su tvrtke ponovno počele organizirati božićne domjenke.

Vrhunske robne marke i vodeće „flagship“ trgovine biraju vrhunske lokacije

S novim trgovinama, SES lokacije su povećale svoju važnost i popularnost u regijama. Prodavaonice iz branši tekstila, gastronomije, obuće, dekoracije, parfumerije i usluga otvarale su se kroz trgovačke centre. Moda za mlade pokazala se posebno popularnom i proširila se na lokacijama SES-a, kao i optika i rublje. Povoljni koncepti i dalje su u porastu. Oko 50 novih trgovina otvoreno je samo u Austriji, uključujući vrhunski *Lego store* u MURPARK Graz, talijanski restoran Casa Cavalli u EUROPARKu Salzburg, Blue Tomato u FISCHAPARKu te velike Deichmann trgovine u ATRIO Villach i MAX.CENTER Wels. Maloprodajni off-price TK Maxx otvorio je svoju prvu poslovnici za Korušku u ATRIO Villach i prvu za grad Graz u MURPARK-u. Trgovine robne marke LEVI's dodane su u miks trgovina centara ZIMBAPARK Bludenz-Bürs i VARENA Vöcklabruck. s.Oliver uselio je u HUMA ELEVEN u Beču. Mnogi upravitelji trgovina uložili su u modernizaciju i ponovno pokretanje.

Vodeće „flagship“ trgovine MediaMarkta i Zare daju SESu prednost

Konsolidacija robnih marki na tržištu se nastavlja: međunarodni koncepti odlučili su otvoriti svoje ekskluzivne vodeće „flagship“ trgovine 2022. godine u trgovačkim centrima kojima upravlja SES. Tako je prvi austrijski MediaMarkt LightHouse otvara se u GERNGROSSU Wien, a Zara je udvostručila svoju trgovinu u EUROPARKu Salzburg kako bi postala vodeća trgovina za cijelu regiju, nudeći široku ponudu proizvoda i inovativnih usluga. HUGO + BOSS ekskluzivno otvara *monobrand* trgovine u EUROPARKu Maribor u Sloveniji.

Ponovno više događanja u centrima

Bilo da je riječ o izložbi najpoznatijeg svjetskog uličnog umjetnika Banksyja u CITYPARKu Graz, Kunsthistorisches Museum koji gostuje u EUROPARKu Salzburg ili obilazak božićnog kamiona Coca-Cole u HUMA ELEVEN centru u Beču: SES centri svojim su posjetiteljima predstavili brojne vrhunce događanja, ali i popularne tradicije iz prošle godine. Sve u svemu, nakon ukidanja obveze nošenja maski ponovno je bilo više marketinških aktivnosti u centrima. To je uključivalo suradnju sa školama, udrugama ili općinama kao što je dječji

umjetnički projekt sa 700 učenika u SILLPARKu Innsbruck, ponuda skrbi za djecu za vrijeme praznika u suradnji s "Ferienspiel Krems" u MARIANDLU ili dan plave svjetlosti u WEBERZEEILE u Riedu.

Zabava za djecu ponovno je počela

Osam dječjih PLANET LOLLIPOP igraonica u trgovačkim centrima SES u Austriji i Sloveniji ugostilo je oko 200.000 najmlađih gostiju. Ondje je rezervirano i proslavljen gotovo 4500 dječjih rođendana.

CEO Andexlinger: „u pulsirajuća mjesta življenja mora se investirati“

SES kontinuirano ulaže u svoje centre kako bi povećao kvalitetu boravka posjetitelja. Okolina se sve više uključuje, centri se i arhitektonski otvaraju prema van. Na primjer, 2022. SES je uložio u novodizajnirano dvorište s udobnim sjedalima i atraktivnom vanjskom blagovaonicom u ZIMBAPARK Bludenz-Bürs, Vorarlberg. S elegantnim elementima dizajna i održivim zelenilom, kvaliteta boravka u FORUM 1 Salzburg podignuta je na novu razinu.

35 milijuna eura za održavanje, modernizaciju i održivost

SES također održava svoje centre spremnima za budućnost kada je u pitanju energija. U 2022. više od 35 milijuna eura otišlo je u održavanje, prenamjene i mjere smanjenja energije. Opsežne pretvorbe na LED također su nastavljene u trgovačkim centrima, na fasadama, u garažama i na parkinzima, kao što su MURPARK Graz, VARENA Vöcklabruck, ZIMBAPARK Bludenz-Bürs, EUROPARK Salzburg i SILLPARK Innsbruck. To konkretno znači ušteda električne energije od preko 1,45 milijuna kWh godišnje, što odgovara godišnjoj potrošnji električne energije gotovo 600 obiteljskih kuća.

Klimatska strategija: Ekspanzija fotonapona u centrima brzo napreduje

Još dva centra kojima upravlja SES pustila su u pogon fotonaponske sustave na svojim krovovima 2022. godine: Od lipnja 2022. 2000 kvadratnih metara fotonaponskih panela u MARIANDLU Kremsu proizvodilo je električnu energiju za oko 20 posto vlastitih potreba centra. Veliki sustav koji pokriva 3.900 četvornih metara u CITYPARKu Graz također je u funkciji od studenog i pokriva oko 25 posto energetskih potreba svake godine. Do sada su ukupno četiri centra upravljala vlastitim fotonaponskim sustavima pod upravom SES-a. Još deset fotonaponskih sustava planirano je za 2023. na krovovima SES trgovackih centara ukupne površine preko 30.000 kvadratnih metara, uključujući VARENA Vöcklabruck, ATRIO Villach i MAX.CENTER u Austriji. Fotonaponski sustavi na svih pet trgovackih centara u Sloveniji već su u implementaciji. Centar LE BRENTELLE u Padovi/ Italija također će koristiti vlastitu solarnu energiju od travnja, a već je planirano za 2023. I u centru IPERCITY. Ukupna površina deset dodatnih objekata jednaka je više od četiri nogometna igrališta.

SES također koristi alternativne izvore energije na drugim lokacijama. SILLPARK Innsbruck upravlja vlastitom hidrauličnom elektranom. Od 1990. proizvodi više od četiri milijuna kWh električne energije godišnje, pokrivajući više od 50 posto vlastitih potreba trgovackog centra.

Sustav upravljanja energijom proširen na Sloveniju i Italiju

SES od 2019. radi u Austriji sa sustavom upravljanja energijom prema ISO 50001:2018, koji je 2022. uspješno recertificirao TÜV AUSTRIA. U isto vrijeme, SES je uspio uvesti sustav upravljanja energijom na sve trgovacke lokacije u

Sloveniji i Italiji i dobio je TÜV AUSTRIA certifikat za trgovačke centre u tim zemljama.

Moderna e-mobilnost za sve centre i 100% zelena struja

SES je 2022. godine, u funkciji stručnjaka za nekretnine Grupe SPAR, razvio infrastrukturnu strategiju za punjenje na lokacijama SPAR, EUROSPAR, INTERSPAR i MAXIMARKT. Strategija će se postupno uvoditi u sve zemlje Grupe. Sam SES upravlja stanicama za e-punionicu na svim svojim lokacijama i još od 2011. SES je svoju mrežu stanica za e-punionicu pretvorio u sustav plaćanja 2022. godine. Mesta za punjenje dodatno će se proširiti 2023.

Priprema za primjenu kriterija taksonomije 2025

Kao pokretač, investitor i upravitelj trgovackih nekretnina, SES je dugi niz godina obvezan pružiti snažan doprinos očuvanju klime mjerama održivog razvoja nekretnina. SES stoga već radi posebno na pripremi za primjenu kriterija taksonomije u područjima planiranja, izgradnje i rada zajedno sa svojim partnerskim tvrtkama – sve od smanjenja emisije CO₂ do kružnog gospodarstva. Prema Odredbi o EU taksonomiji, koja je u lipnju 2020. stupila na snagu, u budućnosti, sve gospodarske aktivnosti moraju biti ocijenjene u kontekstu njihove ekološke održivosti.

Investicija od 110 Milijuna Eura za budućnost

Ukupno je oko 110 milijuna eura rezervirano za održavanje, održivost, razvoj projekata i renoviranje trgovackih centara u 2023. Za tu- i inozemstvo. Fokus je na lokalnoj ponudi, kvaliteti okupljališta i dalnjem razvoju postojećih centara prema multifunkcionalnim lokacijama. Kao upravitelj, SES također ima daljnje planove širenja s obzirom na nove, visokokvalitetne projekte *retail* maloprodajnih parkova u Sloveniji i Hrvatskoj.

U Lienzu je 2022. započela izgradnja hotela kao dijela buduće trgovacke četvrti u središtu grada. Građevinski radovi u srcu Lienza u punom su jeku od kolovoza i odvijaju se prema planu

Kao maloprodajni partner u zajedničkom pothvatu s Gradom Bečom, SES dalje razvija upravljanu trgovacku ulicu u "Aspern Seestadt Wien" u smjeru sjevera. Postojeća upravljana trgovacka ulica sada uključuje 30 maloprodajnih, ugostiteljskih i uslužnih tvrtki na 8.000 kvadratnih metara GLA.

Tri odličja za SES

U 2022. SES se također mogao veseliti zbog nekoliko nagrada. Partnerski pristup SES-a u dijalogu sa svojim zakupnicima prikazan je u Ecostra Shoppingcenter Performance Report 2022.: SES je dospio na prvo mjesto u ocjenjivanju najuspješnijih operatera trgovackih centara u Austriji, a MURPARK u Grazu proglašen je najboljim trgovackim centrom u Štajerskoj. Na ECSP Solal Marketing Awards u jesen 2022., SES je osvojio dvije nagrade: SES je pobijedio s poslovnom inicijativom yip.at, a CITYPARK Graz kojim upravlja SES dobio je priznanje od strane međunarodnog žirija za impresivnu izložbu ulične umjetnosti "The Mystery of Banksy".

Regionalni gospodarski motor i radno mjesto za 18.000 ljudi

409 zaposlenika u šest europskih zemalja obavljaju svakodnevne poslove u SES-u – od razvoja preko upravljanja do organizacije. Tim od oko 100 ljudi radi u sjedištu u Salzburg-Kasernu. Trgovacke lokacije SES-a u šest europskih zemalja

radna su mjesta za ukupno oko 18.000 ljudi iz sektora maloprodaje, gastronomije i usluga.

SES Spar European Shopping Centers

SES Spar European Shopping Centers pokretač je, investitor i upravitelj, višenamjenskih nekretnina s naglaskom na trgovini i uslužnim djelatnostima. SES trenutno upravlja s 30 trgovačkim centara u zemljama centralne, južne i istočne Europe sa površinom prostora za najam od preko 830.000 kvadratnih metara. U Austriji i Sloveniji SES je vodeći u segmentu trgovačkih centara. Ukupno su shop partneri u SES trgovačkim centrima ostvarili prodaju od 2,64 milijarde eura u 2021 godini.. Svoj know-how pri razvijanju projekata, upravljanju gradnjom, davanju prodajnih površina u zakup, upravljanju imovinom, upravljanju centrima i upravljanju resursima i objektima trgovačkog centra SES nudi kao uslugu i trećim subjektima. Zbog svog cjelevitog pristupa i visokih standarda kvalitete SES trgovački centri su uspješni, rađeni po mjeri i jedinstveni te su već dobili nekoliko nacionalnih i međunarodnih nagrada za arhitekturu i dizajn, održivost, prometno planiranje i inovativni marketing. U 2021. godini trgovački centar ALEJA Ljubljana, otvoren u svibnju 2020., dobio je svjetski poznatu nagradu Global RLI u kategoriji "International Shopping Center – New Build". SES je 2022. godine proglašen najboljim od strane ispitanih zakupaca u pogledu kompetencije i uspješnosti u radu trgovačkih centara za Izvješća o uspješnosti trgovačkih centara u Austriji. SES pripada grupi SPAR Austria.

Daljnje informacije: www.ses-european.com; presse.ses-european.com

Fotografski materijal (bez honorara)

- *ZIMBAPARK Vorplatz © Christoph Schöch Photography*
Bildtext: SES investierte auch 2022 in pulsierende Lebensräume.
ZIMBAPARK Bludenz-Bürs, Vorarlberg s elegantnim elementima dizajna i održivim zelenilom
- *EUROPARK Mall © Evatrifft*
Bildtext: SES trgovački centri u brzoj traci: 2022. je 30 SES trgovačkih centara u šest zemalja bilo posebno popularno među ljudima, a fizička maloprodaja ponovno je zauzela uporište.
- *Marcus Wild, SPAR-Vorstand © SPAR/evatrifft*
Bildtext: Mag. član uprave SPAR nekretnina i predsjednik nadzornog odbora SES-a
- *Christoph Andexlinger, CEO SES © SES*
Bildtext: Mag. Christoph Andexlinger, Chief Executive Officer SES

Zahtjeve za dodatne slike uputite na: daniel.schrofner@ses-european.com

Dodatne informacije:

Claudia Streitwieser-Schinagl
Head of Public Relations
Tel. 0662-4471-7110, Mobil 0664-2650450
Email: claudia.streitwieser@ses-european.com